

▣ Председник Француске Емануел Макрон и пољски премијер Доналд Туск оценили су данас да Европа мора да поверује у властите снаге јер је нико неће одбрани ако се не одбрани сама.

На прослави Дана француско-пољског пријатељства у Гданску, Макрон и Туск су указали да се у време геополитичких турбуленција ни поверење у савезнике више не подразумева и да Европа мора да буде јединствена у помоћи Украјини и у заштити своје источне границе.

На заједничкој конференцији за новинаре, Макрон је подсетио да је Гдањск симбол борбе за слободу и колевка покрета Солидарност, независног синдиката који је имао кључну улогу у окончању комунистичке власти у Пољској.

"Подсетио си да је борба за слободу и садашњи сукоб. Боримо се против идеја које ограничавају слободу, против национализама. Слобода почива у нашој способности да се одбранимо као Европљани", казао је Макрон.

Макрон је навео да су у данашња времена непроцењиво драгоцени пријатељи који могу да верују једни другима и да раде нешто заједно.

"Први споразум који смо потписали говори о помоћи Украјини. Видећемо како ћемо убудуће моћи да јој помажемо у борби за независност, такође и преко европске позајмице од 90 милијарди евра", додао је Макрон.

Туск и Макрон су изразили задовољство што се Мађарска недавним поразом премијера Виктора Орбана на изборима враћа међу "поуздане европске савезнике", као и очекивање да њен будући премијер Петер Мађар "неће правити проблеме", ни када је реч о Украјини.

"Могу да кажем да је у Мађарској наступила нова ера, ера Петера Мађара, и нова ера у Европи. Можемо бити оптимисти и када је реч о тих 90 милијарди. То је позитивно за Украјину и за нас. То је јако добра вест", казао је Макрон.

Пољски премијер је рекао да победа Мађара на изборима 12. априла значи да ће поново моћи да се реактивира Вишеградска група, коју чине Мађарска, Пољска, Чешка и Словачка, након што је та сарадња замрзнута због Орбанове попустљивости према Русији и њеном председнику Владимиру Путину.

"Позитиван сигнал је што ће премијер Мађарске бити Европљанин, демократа свестан заједничких геополитичких интереса. Мађар се већ обратио са молбом да Пољска помогне Мађарској да се врати у европску свакодневицу. Помоћи ћемо му у том тешком процесу. За мене је важно да можемо да реактивирамо сарадњу у Вишеградској групи", казао је Туск.

Туск је додао да су Пољаци дочекали Мађарову победу једнако еуфорично као победу проевропске владајуће коалиције у Пољској на изборима 2023. године.

"Јер то је знак да Европа још није пропала", рекао је Туск, парафразирајући први стих пољске химне који гласи "Пољска још није пропала".

Данашњи сусрет Макрона и Туска и дела министара француске и пољске владе плод је прошлогодишњег Уговора из Нансија о јачању сарадње и пријатељства две земље у низу области, укључујући област нуклеарне енергије.

Макрон и Туск су данас разговарали и о француској иницијативи нуклеарног кишобрана над Европом, у коју се Пољска укључила, а за коју је заинтересована и Чешка, што је данас саопштио њен премијер Андреј Бабиш.

"Ја лично не бих желео да над Пољском лете авиони рафал са нуклеарним главама", нашалио се Туск.

Пољски премијер није желео да залази у детаље те иницијативе, као ни француски председник.

"Ти разговори треба да буду дискретни. Пољска је у групи земља и искористила је позив Француске за сарадњу. То је ексклузивна група која разуме потребу европске солидарности и у области нуклеарног одвраћања", рекао је Туск.

Солидарност и узајамно поверење са другим земљама као важан критеријум, пољски премијер је поставио и када је реч о избору партнера за изградњу друге велике нуклеарне електране у Пољској, за шта је заинтересована Француска.

"Француска је врло важан партнер. Кад је реч о нуклеарној енергији, питање поверења је важно. Ту нам је потребно ванвременско поверење и ту нам је Француска партнер у свим најзахтевнијим областима. Без поверења је тешко имати сарадњу у нуклеарној области или у војној", рекао је Туск и додао да се тој сарадњи две земље не постављају никакви политички лимити.

Пољски премијер је подсетио да је Француска оправдала то поверење и септембра прошле године, када је више од 20 руских дрона повредило пољски ваздушни простор.

"То да можемо да се поуздамо једни у друге није баш уобичајено у овим чудним временима", навео је Туск.

(Политика)